

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5  
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:  
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.  
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —  
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## MUSSOLINI PRIPRAVLJA NOVA PRESENEČENJA?

**Z novim predlogom glede razorožitve hoče zasenčiti vse dosedanje mednarodne diplomatske akcije — V Londonu so glede tega zelo skeptični in vidijo v tej akciji samo nov manevar fašistične diplomacije**

London, 1. julija. Londonski listi se bavijo z najnovejšo akcijo italijanske vlade, s katero hoče Mussolini dokazati svetu, da Italija pri reševanju najvažnejšega problema, t. j. vojnih dolgov in reparacij, ni bila prezrta. Temu namenu služi tudi povabilo nemških državnikov v Rim, da bi na ta način tudi Italija mogla aktivno sodelovati pri nadaljevanju chequerske akcije, ko je težišče je sedaj v Parizu. Fašistična Italija je bila dosedaj v tej akciji popolnoma neopažena in hoče sedaj prožiti nov dokaz aktivnosti fašistične diplomacije.

Londonski listi v zvezi s tem napovedujejo, da pripravila fašistična diplomacija zanimiva presenečenja, s katerimi hoče zasenčiti vse dosedanje med-

narodne diplomatske akcije. V to svrhu namerava izkoristiti splošno razorožitveno konferenco. Organ delavske vlade »Daily Herald« poroča, da bo fašistična vlada stavila glede razorožitve senzacionalne predloge, ki bodo po svoji obliki in zamisli presenetili celo največje pobornike ideje razorožitve.

Mussolini je imenoval poseben odbor, ki naj v podrobnosti sestavi fašistični načrt in obrazloženje predlogov, ki jih namerava Mussolini v kratkem objaviti. V tem odboru so poleg Mussolinija zunanji minister Grandi, minister vojske general Gazzera, minister za letalstvo general Balbo, minister mornarice admiral Siriani in finančni minister Mosconi. Odbor dela perma-

nentno, da bi čimprej dovršil svoje delo.

»Daily Herald« trdi, da zastopa fašistična vlada mnenje, da se mora razorožitvena konferenca baviti tudi z gospodarsko krizo. Zaradi tega namerna Italija stavi predlog, naj se vprašanje vojnih dolgov reši na radikalen način z eno potezo in to se pred sestankom svetovne razorožitvene konference. Seveda pa je ta fašistični načrt neizvedljiv, če bo vztrajala Amerika na svojem dosedanjem stališču, ki izključuje vsako revizijo pogodb o ureditvi vojnih dolgov. »Daily Herald« naglašja, da se rimska vlada vsega tega dobro zaveda, da pa se hoče s svojim diplomatskim manevrom poriniti v osprednje.

## Čiščenje v Bolgariji

**Program nove bolgarske vlade — Velike spremembe v državni upravi in diplomaciji — Uvedba reda in zakonitosti v državi**

Sofija, 1. julija. Nova vlada je tekom večerajšnjega dne prevzela posle in se takoj lotila težavnega dela, ki jo čaka. Ministrski predsednik Malinov je v razgovoru z novinarji naglasil, da sicer ni treba pričakovati čudežev, kajti Ljapjev režim je zapustil novi vladi kot dedščino milijardni deficit. Vlada pa ima najboljšo voljo storiti vse, kar je mogoče, da se državne finance čimprej uredi in da se zopet dvigne narodno blagostanje. Kot zvesta pobornica ideje miru bo vlada iskreno sodelovala z vsemi, ki hočejo mir ter se skrbno izogibala vsake pustolovščine. Največjo važnost bo polagala na dobre sosedne odnose, glavna naloga pa ji bo, da kolikor mogoče omili sedanjo gospodarsko krizo, ki najbolj tare široke kmetijske in delavske sloje.

V zvezi z uvedbo novega režima bodo izvršene tudi velike izpremembe v notranji državni upravi kakor tudi v diplomaciji.

Vlada namerava izdati nov zakon o državnih uradnikih, v katerem hoče postaviti načelo, da mora biti državni uradnik samo uradnik in služiti samo državi, ne pa raznim političnim strankam. Z energično roko hoče vlada zatreti tudi korupcijo, ki se je zadnja leta silno razpasla. Že v prihodnjih dneh bo izdan večji diplomatski ukaz. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, bo odpoklican tudi dosedanj bolgarski poslanik v Beogradu g. Vakarevski. Na njegovo mesto bo baje imenovan dosedanj dopisnik londonskega lista »Times« v Sofiji.

Iz najožje okolice ministrskega predsednika Malinova se tudi zatrjuje, da hoče vlada energično napraviti konec samopašnosti makedonskijuh, ki so bili dosedaj nekaka država v državi. To smatra vlada za tembolj potrebno, ker se zaveda, da bo šele potem mogoče ustvariti dobre in prijateljske odnose z sosednjimi državami.

## Macdonald je še vedno optimist

**Anglija je glede razoroževalne politike vlade popolnoma solidarna Macdonald je prepričan, da bo razorožitvena konferenca končala z uspehom**

London, 1. julija. V spodnji zbornici je ministrski predsednik Macdonald pojasnil stališče angleške vlade glede razorožitve. Macdonald je kljub splošno neugodnemu položaju še vedno velik optimist. Prepričan je, da bo splošna razorožitvena konferenca, ki se je bodo udeležile razen držav zastopanih v Društvu narodov, tudi Ameriška, Rusija, Turčija in Mehika, zaključena s pozitivnimi uspehi, ne pa samo z izjavami o načelih in dobri volji. Mir in varnost nista odvisna od oboroževanja, marveč od razorožitve v najširšem smislu in na mednarodni osnovi. Anglija je šla z dobrim zgledom naprej in ima danes mnogo manjšo oboroženo silo, kakor pa leta 1914. V ime-

nu konservativcev je izjavil Baldwin, da njegova stranka popolnoma odobrava politiko vlade glede razorožitve in Macdonald bo mogel na tej konferenci nastopiti kot predstavnik cele Velike Britanije. Opozoril pa je tudi na to, da bi bilo napčno, vaiti vso krivdo na Francijo, kajti francoski narod je v teku 120 let doživel dva velika prevrata, kar se ne da tako hitro pozabiti. Tudi zastopnik liberalcev je izjavil, da bo liberalna stranka z vsemi močmi podpirala vlado. Mnenja je, da nima več smisla vzdrževati ogromne angleške vojne mornarice v času, ko je prejšnji najhujši konkurent Nemčija, razorožen.

## Tudi avstrijske kmete tare kriza

**Značilen sklep nižjeavstrijske kmečke zveze — V pomanjkanju denarja bodo davke plačevali s poljskimi pridelki**

Dunaj, 1. julija. g. Deželno vodstvo nižjeavstrijskega Landbunda, ki se je sestalo 29. junija, je sklenilo izročiti vladi naslednje izjavo:

Ker je beda kmetov dosegla višek, izjavljamo izrecno in v zadnji uri, da nam, ako se z novimi trgovskimi pogodbami ne bo doseglo bistveno izboljšanje poljedeljstva, v jeseni ne bo mo-

goče plačati državni davkov. Mi plačila davkov ne bomo odklanjali, vendar pa jih bomo sporazumno z neodvisnimi kmeti drugih držav, ki so že izrazili slično namero, plačali v naravnih pridelkih. Pri tem bomo računali cene, ki jih bo določila nižjeavstrijska poljedelska zbornica, ne pa tržne cene poljedelskih produktov.

## Podaljšanje nemškosovjetske pogodbe

Berlin, 1. julija. AA. Državna vlada je uradno razglasila, da je (kakor je »Jutro« že poročalo) podaljšala takozvano berlinsko pogodbo s Sovjetsko Rusijo iz l. 1926. Pogodba je ostala v bistvu neizpremenjena. Komunikacije zatrjuje, da v pogodbi ni tajnih določb in da pogodba ni naperjena proti kakoli drugi državi. Njen namen je okrepiti odnose med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo. Nova pogodba bo veljala do konca junija 1934. Če do tedaj ne bo odpravljena, ostane avtomatično v veljavi še eno leto.

### Izvoz mlečnih izdelkov

Beograd, 1. julija. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je objavil statistiko o izvozu mlečnih izdelkov iz naše kraljevine v letih 1929 in 1930. Izvoz ovrčnega in kozjega masla leta 1929 je znašal 688.122 kg v vrednosti 9.804.244 Din. Leta 1930 297.330 kg v vrednosti 8.730.099 Din, ovrčega sira leta 1929 301.420 kg v vrednosti 4.447.992 Din, leta 1930 235.402 kg v vrednosti 1.736.934 Din, kačkavala leta 1929 1.203.457 kg v vrednosti 14.188.536, leta 1930 1.939.747 kg v vrednosti 33.779.876 Din. 86% vsega izvoza je šlo na vzhod, kar za zahod še ni urejena hladilnica, ki bo pa kmalu zgrajena.

## Rekord ameriških letalcev

Newyork, 1. julija. g. Ameriška letalca Post in Gatty sta iz Fairbanksa na Alaski, do kamor sta preletela 18.600 km v šestih dneh in 17 urah, nadaljevala svoj polet proti Clevelandu. Ako bo uspel tudi polet na zadnji etapi v Newyorku, ki znaša 6500 km, za katere je treba približno 25 do 30 ur, potem bosta letalca absolvirala svoj polet okoli sveta v 9 dneh.

## Brzovlak povozil avtobus

Bukarešta, 1. julija. p. Na cesti iz Bukarešte v Konstanco se je pripetila večera huda avtomobilska nesreča. Popolnoma zaseden avtobus se je zaletel v brzovlak. Lokomotiva je vlekla avtomobil še kakih 250 m daleč ter ga dobesedno zdrobila. Dva potnika sta bila ubita, 21 pa težko ranjena. Nesrečo je zakrivil šofer, ki je hotel preko proge kljub temu, da so bile zapornice spuščene. S silo je zapornice odprl in zavozil na progo baš v trenutku, ko je privozil brzovlak.

## Poset francoskih letalcev v Beogradu

Beograd, 1. julija. AA. Te dni pride v Beograd francoska letalska eskadrilja pod vodstvom šefa letalstva Goya.

Konferenca o higieni na vasi  
Ženeva, 1. julija. AA. Tu je bila otvorjena evropska konferenca o higieni na podeželju. Na konferenci sodelujejo delegati skoro vseh evropskih držav, prisotni pa so tudi delegati nekaterih prekomorskih dežel.

Spremembe v francoski diplomaciji  
Washington, 1. julija. Č. V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da bo sedanj francoski poslanik v Washingtonu Claudel premeščen v Berlin, na njegovo mesto pa imenovan dosedanj francoski poslanik v Angori Chabrun.

## Protimadžarska komunistična demonstracija v Parizu

Pariz, 1. julija. d. Snodi ob 23. je prispele pred poslopje madžarskega poslanstva skupina omladincev s tovrstnim avtomobilom. Omladinci so metali kamenje na poslopje in pričeli barvati zidove z rdečo barvo. Ko so končali svoj posel, so pobegnili, še preden je prislo redarstvo. Preiskava je dognala, da gre za akcijo komunističnih omladincev.

## Hoovrov predlog je še vedno v zraku

**Pogajanja v Parizu še niso prišle z mrtve točke — Ameriška vlada pripravlja za primer, da Hoovrov predlog v sedanji obliki propade, novo akcijo, ki bi bila omejena na posamezne države**

Washington, 1. julija. Kljub dejstvu, da so prišla pogajanja v Parizu v popoln zastoj, so v oficijelnih ameriških krogih še vedno optimistični in upajo na dosego sporazuma. Sinoči je bila objavljena nova izjava ameriške vlade, v kateri se izraža pripravljeno, sprejeti francoske zahteve glede nadaljnega plačevanja nezaščitenih anuitet v smislu Youngovega načrta s strani Nemčije pod pogojem, da se celokupna vsota s posredovanjem banke za mednarodna plačila vrne Nemčiji v obliki posojila. Povračilo tega posojila naj bi se izvršilo v 25 letih, da bi se na ta način nemško narodno gospodarstvo za sedaj kar najbolj razbremenilo. Izjava pa izrecno povdarja, da je to najskrajnejša koncesija, na katero more pristati ameriška vlada, ne da bi s tem ogrozila Hoovrov načrt.

V primeri pa, da bi se pogajanja v Parizu proti vsemu pričakovanju razbila, je ameriška vlada že pripravila potrebne korake. V tem primeru bo Hoovrov predlog v sedanji obliki opuščen, ameriška vlada pa se bo obrnila na posamezne vlade in jim predlagala moratorij za vojne dolgeve pod pogojem, da te države za enako dobo pristanejo na moratorij nemških reparacijskih plačil. One vlade, ki bodo vztrajale na tem, da mora Nemčija točno plačevati reparacije, ne bodo deležne s strani Amerike nikakih ugodnosti. Na ta način upa ameriška vlada preprečiti popoln neuspeh predsednika Hoovra in rešiti nemško, a posredno svetovno gospodarstvo katastrofe, ki je v nasprotnem primeru po amerškem naziranju neizogibna.

Pariz, 1. julija. Pogajanja o Hoovrovem predlogu, ki so bila včeraj preki-

njena, se bodo obnovila šele danes popoldne. Odgovoda so bila na izrecno željo ameriškega finančnega ministra Mellona, ker se ni prejel od Hoovra novih navodil. Hoover je hotel počakati na izid glasovanja v francoskem senatu in na poročilo ameriškega poslanca v Berlinu, ki je imel včeraj daljšo konferenco z nemškimi državniki.

Rim, 1. julija. V želji, da tudi dejansko pokaže svojo dobro voljo in željo za uresničenje Hoovrovskega predloga, je italijanska vlada obvestila vse one države, ki jim je dovolila kakršnakoli posojila, da ne pričakuje od njih prvega julija zapadlih anuitet, ker je prepričana, da bo Hoovrova akcija uspešna. Obenem pa je Italija obvestila tudi vse one države, katerim dolguje, da bo plačilo 1. julija zapadlih anuitet začasno pridržala, čakajoč na uspeh Hoovrove akcije.

## Panika v cerkvi

Berlin, 1. julija. »Berliner Tageblatt« poroča iz Kovna: Ob priliki evharističnega kongresa v Schaulenu se je pripetila huda nesreča. Med slavnostno službo božjo je začela neka verskoblazna ženska na ves glas kričati, da se cerkev podira. To je izzvalo med večstočlavo množico strahno paniko. Vse je drvelo proti izhodu, kjer je nastala silna gneča, tako da ljudje niso mogli ne naprej ne nazaj. Mnogo ljudi je poskakalo skozi okna. V gneči je bilo 20 žensk in otrok pohojenih, nad 50 pa hudo ranjenih.

## Katastrofalna suša v Ameriki

New York, 1. julija. V Ameriki vlada že teden dni huda vročina, ki ima za posledico ne samo številne smrtne primere, marveč tudi katastrofalno sušo. V mnogih okrožjih so vse setve popolnoma uničene. Trava se je tako posušila, da nudijo pokrajino silko peščenic puščav. Poginilo je tudi mnogo živine, ker so usahnili vsi studenci in je živina poginila od žeje. Število smrtnih žrtev zaradi vročine presega že 600. Samo v toku zadnjih 24 ur je podleglo solnčni pripek 300 ljudi. Med temi samo v Chicagu 126. Temperatura zrna povprečno 35 do 50 stopinj Celzija v senči.

## Velika poneverba v Parizu

Pariz, 1. julija. Včeraj so aretirali nekoga uradnika pariškega davčnega urada, ki je poneveril za 4,5 milijona frankov kolkov in 800.000 frankov gotovine.

### Tovarna sveč zgorela

Rim, 1. julija. Svetovno znana tovarna sveč »Mira Lanza« je v minuli noči postala žrtev katastrofalnega požara. Zgorele so ogromne zaloge že izgotovljenega blaga in vse zaloge surovin. Škodo cenijo na več milijonov lir. Domnevajo, da je bil ogenj podtaknjen. Preiskava je v teku.

## Nemška šolska ustanova

**Kako Jugoslavija izpolnjuje mednarodne konvencije o zaščiti narodnih manjšin — Kdaj bodo koroški Slovenci deležni enakih pravic?**

Novi Sad, 1. julija. Na Petrovo in Pavlovo se je vršila tukaj ustanovna skupščina tkzv. »Nemške šolske ustanove« za Jugoslavijo. Kakor znano, je prosvetno ministrstvo daleč preko okvirja mednarodne manjšinske konvencije poleg državnih nemških osnovnih šol dovolilo nemški narodni manjšini tudi ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega doma. Za izvedbo tega načrta je bil v okrilju Nemške kulturne zveze osnovan poseben pripravljalni odbor, ki je uvedel posebno zbirko za ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega doma. V pichem mesecu so Nemci zbrali nad 2.500.000 Din, kar je ne samo dokaz vzorne solidarnosti in požrtvovalnosti naših Nemcev, marveč tudi dokaz, da se jim v Jugoslaviji godi prav dobro. K tej impozantni vsoti je prispevala tudi Slovenija, to je pravi Nemci v Sloveniji, lep delež, okrog pol milijona.

Pod predsedstvom bivšega narodnega poslanca dr. Stefana Krafta se je zbralo na ustanovni skupščini »Nemške šolske ustanove« nad tisoč delegatov iz 73 krajev države. Skupščina je bila lepa manifestacija nemškega življa v Jugoslaviji, prošla pa je tudi dokaz, da se počutijo Nemci v naši državi prav zadovoljne ter da so dosegli mnogo več, kakor pa so sploh kdaj pričakovali. S skupščine so bile odposlane zahvalne brzojavke Nj. V. kralju, ministrskemu predsedniku, prosvetnemu ministru in banu dunavske banovine. V vseh teh brzojavkah se zahvaljujejo za »dokazano razumevanje kul-

turnih stremiljenj nemške narodne manjšine«. Sklenjeno je bilo, da se določi za ustanovo zaenkrat dva milijona, dočim se bo presežek zbirke, ki pa se bo še nadaljevala, uporabil za upravne stroške. V kuratorij so bili izvoljeni dr. Grasl iz Zemuna, Keckis iz Novega Sada, dr. Kraft iz Novega Sada, dr. Steinmetz iz Tuzle in dr. Röhrig iz Novega Vrbasa. V svetstvu so med drugimi dr. H. Arko iz Kočevja, evangelijski župnik J. Baron iz Maribora in evangelijski župnik G. May iz Celja.

Ta zadeva je popolnoma v redu. Zanima nas le, kdaj bodo koroški Slovenci deležni enakih pravic, kakor jih uživajo Nemci v Jugoslaviji. Bila bi lepa gesta manjšinske solidarnosti, če bi se sedaj jugoslovenski Nemci pri svojih avstrijskih rojakih zavzeli za pravice koroških Slovencev in s tem tudi dejansko pokazali, da zaščita narodnih manjšin ni le krinka nemške vojne ekspanzije.

### Konferenca o drogah

Ženeva, 1. julija. AA. Današnji seja konference za vprašanja omejitve proizvodnje narkotičnih drog je sprejela z 19 proti 17 glasovom predlog srškega delegata, da se vlade obvežejo uničiti vse zaloge ne droge ter z 24 proti 6 glasovom predlog jugoslovenskega delegata, da se vladam naroča uničiti vse zaloge narkotičnih drog, ki jih imajo shranjene





